

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เพราะเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเป็นชาติและเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยด้วยกัน ในปัจจุบันเราใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ รวมทั้งการประกอบอาชีพ การพัฒนาสติปัญญา จินตนาการและอารมณ์ อาทิตยา เฝ้าพงษ์คล้าย (2553 : 1) ได้อ้างคำพูดของฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon, 1561-1626) นักปรัชญาชาวอังกฤษที่ได้กล่าวว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ (Reading makes a full man)” เพราะฉะนั้นผู้ที่อ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมได้เปรียบและมีชีวิตที่ก้าวหน้า นอกจากนี้ การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขหาความรู้ และถ้าได้นำเอาความรู้ที่ได้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการแก้ปัญหาให้แก่ตน ชุมชน และสังคมแล้ว บุคคลเหล่านี้ก็จะเป็นพลเมืองดีของสังคม หากสังคมใดที่ประกอบด้วยบุคคลที่เป็นนักอ่าน สังคมนั้นก็ย่อมเป็นสังคมแห่งปัญญา และพัฒนาไปสู่ความเจริญได้อย่างรวดเร็ว (ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน, 2547: 21-22)

ทักษะการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่เริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เพราะเป็นทักษะที่มีกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อนพิชิต บัญญัติ, 2550: 1) ซึ่งแต่ละระดับชั้นจะมีเนื้อหาในการฝึกทักษะที่เพิ่มความซับซ้อนและยากมากขึ้น สำนวนภาษาที่ใช้มีหลากหลายรูปแบบ และมีการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะมากขึ้น กรมวิชาการ, 2546: 22) การอ่านจึงมีความจำเป็นต่อการศึกษาล่วงหน้าตั้งแต่ระดับอนุบาล จนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตร เมื่อจบการศึกษาแล้ว การอ่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำความรู้ มาใช้ในการดำรงชีวิต (อาทิตยา เฝ้าพงษ์คล้าย, 2553: 14-15) ดังนั้นทุกคนจึงควรฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพราะไม่ว่าวิชาใดก็ตามถ้าการอ่านดี การเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะดีไปด้วย หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านจึงได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 44) ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะโลก ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความนึกคิดทุกคนจึงจำเป็นต้อง

อ่านเพื่อให้สามารถติดตามข่าวสาร ความรู้ เหตุการณ์ความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ อย่างอิสระโดยสอดคล้องกับความเป็นไป ของโลก คุณค่าของการอ่านจึง เป็นที่ประจักษ์และยอมรับกันในทุกยุค ทุกสมัยนั้นทุกคนจำเป็นต้องมีทักษะการอ่านในทุกๆ ด้านโดยเฉพาะในเรื่องของคำพื้นฐาน การอ่านหนังสือได้อย่างคล่องแคล่ว จะต้องมีพื้นฐานมาจากการรู้จัก อ่านพยัญชนะและสระ รู้จักการสะกดคำ ประสมเป็นคำพื้นฐานง่าย และรู้จักประยุกต์เทียบเสียงเป็น คำใหม่ จะทำให้นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น การอ่านจึงเป็นปัจจัยที่ สำคัญในการเรียนรู้เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ ทุกระดับต้องอาศัยความสามารถทางการอ่าน ทั้งสิ้น ซึ่งส่งผลให้ทักษะด้านการฟัง การพูด และการเขียนดีขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาอื่น ๆ ดีตามไปด้วย (ชุติวรรณ เจริญสุข, 2553: 1)

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการอ่าน พบว่าในปัจจุบันมีเด็กจำนวนไม่น้อยที่อ่าน หนังสือไม่ออก อ่านได้น้อย อ่านไม่คล่อง หรือสามารถอ่านหนังสือ และสะกดคำที่ตนคุ้นเคยได้ อย่างคล่องแคล่ว แต่มีปัญหาในการทำความเข้าใจกับเนื้อหาหรือความหมายของสิ่งที่ตนอ่าน (นภเนตร ธรรมบวร, 2549: 176) จึงทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากจะเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้มักจะประสบความล้มเหลวทางการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 65) กล่าวว่า ปัญหาด้านการอ่านของเด็กที่มีความ บกพร่องทางการเรียนรู้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดทั้งนี้มิงงานวิจัยจำนวนมากระบุว่าครึ่งหนึ่ง ของเด็กเหล่านี้มีปัญหาด้านการอ่าน ซึ่งลักษณะของความลำบากในการอ่าน คือ อ่านคำไม่ ถูกต้อง อ่านไม่ออก อ่านสลับคำ อ่านซ้ำ ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็กมีปัญหา ในการจำตัวอักษร ไม่ได้ ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน และที่สำคัญเด็กไม่สามารถแยกเสียงสระจาก คำที่อ่านได้ สอดคล้องกับงานวิจัย สุไพบรมา สีสลามณี (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสามารถใน การอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านจากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi-Sensory Approach) พบว่าความสามารถในการอ่านคำหลังการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธี พหุสัมผัสอยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยที่ส่งผลดังกล่าว เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่มี ลำดับขั้นตอนเพื่อสร้างให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับ ตัวอักษร และการประสมอักษร ให้เป็นคำ โดยเริ่มจากคำที่มีโครงสร้างระดับพื้นฐานไม่ซับซ้อน และเรียง ลำดับจากง่ายไปหายาก

การจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพควรมีการนำเทคนิคการสอนต่างๆ มาประยุกต์ ใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชา ตามธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กในทัศนะของเพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีโดยการผ่านประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรม มีการเรียนรู้ด้วย

การกระทำ การได้สัมผัสและปฏิบัติของจริงจะช่วยพัฒนาประสาทสัมผัสรับรู้ ซึ่งจะนำไปสู่ การเชื่อมโยงกับโครงสร้างทางสมอง และสื่อการสอนจะเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้นักเรียนอยากเรียน อยากสัมผัส อยากเล่นทำให้มีความตั้งใจเรียนจนเกิดการเรียนรู้ สื่อการสอน จะสอนจากง่ายไปหายาก จากพยัญชนะ สระไปสู่อ่านคำพื้นฐานง่าย ๆ และจาก ภาพไปสู่อ่านคำ ซึ่งสามารถที่จะช่วยให้นักเรียนอ่านคำพื้นฐานได้ ก่อนที่จะสอนอ่านในขั้นสูงต่อไป และ Ross (อุษารัตน์ ตั้งควิเวชกุล, 2550: 38; อ้างถึง Ross, 1993: 188) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การสอน อ่านเป็นคำไว้ว่า การสอนวิธีอ่านเป็นคำนี้ ใช้ได้ดีทั้งเด็กพิเศษ และเด็กปกติ ซึ่งดีในด้านการจำคำ เด็กจะเรียนรู้ คำศัพท์ได้มากกว่าและใช้เวลาน้อยกว่าการเขียน ดังที่ธวัช วันชูชาติ (2547:163) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนภาษาไทยมีทั้งประเภทวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและวิธีการแต่การนำสื่อไปใช้ในวิชาภาษาไทย จะต้องใช้ร่วมกันเพื่อสนองต่อจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในการเรียนการสอน จะต้องมีการทบทวน ผูกกิจกรรมซ้ำ ๆ และการใช้สื่อการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวกและรวดเร็วทำให้ ง่ายขึ้นและจำได้นาน ขณะเดียวกัน สื่อการสอนยังช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนช่วยให้บรรยากาศ การเรียนการสอนดีขึ้น ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นโดยเฉพาะใน การสอนภาษาไทย (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2542: 213)

ดังนั้นทักษะที่ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมและฝึกฝนเป็นอันดับแรกคือ การอ่าน โดย ถือว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญ หรือเป็นหัวใจที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาส่งเสริมผู้เรียนให้ รู้จักใช้กระบวนการคิดอันเป็นทางนำไปสู่การพัฒนาการฟัง การพูด การเขียน และใช้ภาษาได้ดี (บันลือ พฤกษ์วัน, 2543: 3) เพราะทักษะการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งใน การแสวงหาความรู้ ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของตนเอง ช่วยทำให้คนพัฒนาตนเอง ทั้งทาง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2547: 140)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้ STEPER Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน ซึ่งเน้นการใช้สื่อการเรียน การสอนเน้นการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สื่อการเรียน จะทำให้นักเรียน อยากเรียนรู้ในสิ่งที่เขามองเห็น มีความสนใจในกิจกรรมการเรียน นักเรียน ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ทุกขั้นตอนด้วยตนเอง โดยการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ซึ่งเป็น การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์นำไปสู่การจำและความเข้าใจ ในบทเรียนส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้นโดยผู้วิจัยได้ยึด 5 ทฤษฎี และ 3 หลักการเรียนรู้ มาสังเคราะห์ จนกระทั่งได้มาซึ่งรูปแบบ STEPER Model ดังนี้ S (See) เป็นขั้นให้ผู้เรียนใช้สายตา ในการดูสื่อการอ่านคำ เพื่อสังเกตรูปลักษณ์ของพยางค์และสระที่ประกอบขึ้นเป็นคำ เป็น

การรับรู้คำที่จะอ่านจากสื่อ See เป็นการรับรู้ทางสายตาหรือจากการมองเห็นสื่อซึ่งสอดคล้อง กับทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ ในกฎแห่งความพร้อม เมื่อร่างกายพร้อมที่จะกระทำแล้ว ถ้ามีโอกาสที่จะกระทำย่อมเป็นที่พึงพอใจ แต่ถ้าไม่มีโอกาสที่จะกระทำย่อมไม่พอใจในทาง ตรงกันข้ามถ้าร่างกายไม่พร้อมที่จะกระทำ แต่ถูกบังคับให้ต้องกระทำ ก็จะทำให้เกิดความไม่พอใจ เช่นกัน T(Touch) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สัมผัสจับต้องสื่อการสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียน การสอน เพื่อสร้างความคุ้นเคยใกล้ชิดมากขึ้นสอดคล้องทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ของมนุษย์ ซึ่งจะอาศัยขั้นการเรียนรู้จากการกระทำ เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสรับรู้ เรียนรู้จากความคิด E (Explain) ครูอธิบายให้นักเรียนฟังหรือสาธิตให้ นักเรียนดูถึงวิธีการเรียนรู้จาก สื่อประกอบการ สอนการอ่านคำศัพท์พื้นฐานแต่ละชั้น เพื่อสร้างความพร้อมและเร้าความสนใจ สอนให้ อ่านคำจากสื่อการสอนพร้อมอ่านออกเสียงคำศัพท์พื้นฐานที่ปรากฏในสื่อการสอน และให้เขียน อ่านคำศัพท์พื้นฐานจากสื่อการสอนนั้น ๆ ตามวิธีการเรียนรู้ของเด็กที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีเพื่อน คอย ช่วยคิด ช่วยทำ P (Practice) เป็นขั้นให้นักเรียนได้ฝึกอ่านคำศัพท์พื้นฐาน จากสื่อหลาย ๆ ชั้น เป็น การฝึกทักษะในการอ่านประสมคำ อ่านคำ ใช้เวลาในการฝึกอ่านอย่างช้าๆ แล้วทำแบบฝึกทักษะ ในใบงานซ้ำๆ จะมีลำดับขั้นการเรียนรู้ โดยเริ่มจากง่ายไปหายากสอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัด ของธอร์นไคด์ ซึ่งเชื่อว่าการที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ย่อมจะทำให้เกิดความ สมบูรณ์ ถูกต้องและเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว ได้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้อยู่เสมอ ก็จะทำให้ เกิดการเรียนรู้มั่นคงถาวรขึ้นสอดคล้องกับ บรุนเนอร์ ที่ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ 3 ขั้น มีเรียนรู้ จากการกระทำ เรียนรู้จากความคิด และเรียนรู้จากสัญลักษณ์และนามธรรม ซึ่งตรงกับแนวคิด ของยูพิน ศรเพชร (2551 : 19) ที่กล่าวถึงการเรียนรู้ว่าจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝน หรือ การกระทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งเด็กสามารถที่จะปฏิบัติเองได้นอกจากนั้น ทฤษฎี การเรียนรู้ ของเพียเจต์ เด็กเรียนรู้ดีโดยการผ่านประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรม เด็กเรียนรู้ด้วยการกระทำ โดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือการได้สัมผัส และปฏิบัติของจริง การจับสัมผัสสิ่งของต่าง ๆ E (Evaluation) เป็นขั้นการประเมินผลทดสอบว่าเด็กสามารถอ่านคำได้ถูกต้องหรือไม่ มีความเข้าใจ ความหมายของคำที่อ่านมากน้อยเพียงใด ทดสอบโดยการการทำแบบฝึกหัดที่ครูจัดทำขึ้น เป็น การเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จักตนเอง ซึ่งอาจทำการทดสอบได้หลากหลายวิธี เด็กจะรู้จักจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และ R (Reward) เป็นขั้นการให้ รางวัลสำหรับนักเรียนที่สามารถอ่านคำศัพท์ ได้เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่นักเรียน รางวัลที่ให้จะเป็นแรงเสริม มทางบวกสามารถกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความอยากทำกิจกรรมต่อ ๆ ไปโดยยึดทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ว่า การกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก

จากเหตุผลและความสำคัญดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีส่วนทำให้นักเรียนเกิดความยากลำบากในการอ่านคำจึงจำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ด้วยสื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความคิดรวบยอด จากการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่า จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะการอ่านคำสูงขึ้น นักเรียนจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีเกิดกระบวนการเรียนรู้และสนุกสนานในการเรียนและเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน โดยใช้ STEPER Model ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพัฒนาการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model

สมมุติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการอ่านคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้ STEPER Model มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำศัพท์พื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 จำนวน 128 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านหนองไทร อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 6 คน

3. ตัวแปร

ในการวิจัยได้แก่

3.1 **ตัวแปรต้น** คือ รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model

3.2 **ตัวแปรตาม** คือ ความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน

4. **ระยะเวลา** ที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ตั้งแต่เดือน สิงหาคม – กันยายน 2555 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วันวันละ 60 นาที รวม 20 ครั้ง

5. **เนื้อหา** ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เรื่อง คำศัพท์พื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 25 คำ ได้แก่ ขา ปาก หู ตา มือ น้ส แม่ พ่อ ยา พิ ลว วัว ไก่ เสือช้าง ลำไย มะม่วง ละคร มะไฟ ส้มโอ แก้ว จาน ตะปู เรือใบ แก้วอ้อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องในกระบวนการจิตวิทยา ทำให้มีปัญหาด้านการเรียน ด้านทักษะในกา รอ่านคำศัพท์พื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองไทร อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model หมายถึง อัตราส่วน ความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานระหว่างข้อละค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านคำศัพท์

ระหว่างเรียนกับ ร้อยละค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านคำศัพท์หลังเรียนโดยใช้ STEPER Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้กำหนดไว้ในระดับร้อยละ 80/80 โดยมีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก เป็นคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยของผู้เรียน โดยเฉลี่ย 80%

80 ตัวหลัง เป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยเฉลี่ย 80%

3. รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ STEPER Model หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่านคำศัพท์พื้นฐาน ประกอบด้วยหลักการ 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 S (See) เป็นขั้นให้ผู้เรียนใช้สายตาในการดูสื่อการอ่านคำเพื่อสังเกตสัญลักษณ์ของพยัญชนะและสระ ที่ประกอบขึ้นเป็นคำ เป็นการรับรู้คำที่จะอ่านจากสื่อ สื่อประกอบการสอน คำศัพท์พื้นฐานที่ผลิตขึ้น 25 คำ ได้แก่ บัตรภาพ บัตรคำ แผ่นหมุนสะกดคำ สื่อการจับคู่ พยัญชนะ สื่อการ จับคู่สระ สื่อวงล้อคำ คำนำอ่าน ของเลื่อนคำ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อน การอ่าน

ขั้นที่ 2 T (Touch) เป็นขั้นให้ผู้เรียนได้สัมผัสจับต้องสื่อการสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อสร้างความคุ้นเคยใกล้ชิดมากขึ้น การที่นักเรียนได้สัมผัส ได้จับต้องสัมผัส จะทำให้เกิดการจดจำในรูปร่างลักษณะของคำนั้น ๆ เพื่อสร้างความสนใจให้กับเด็ก

ขั้นที่ 3 E (Explain) ครูอธิบายให้นักเรียนฟัง หรือสาธิตให้นักเรียนเรียนรู้จาก สื่อประกอบการสอนการอ่านคำศัพท์พื้นฐานแต่ละขั้น เพื่อสร้างความพร้อมและสร้างความสนใจสอนให้อ่านคำจากสื่อการสอนพร้อมอ่านออกเสียงคำศัพท์พื้นฐานที่ปรากฏในสื่อการสอน และให้นักเรียนอ่านคำศัพท์พื้นฐานจากสื่อการสอนนั้น ๆ ตามครู

ขั้นที่ 4 P (Practice) ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านคำศัพท์พื้นฐาน จากสื่อหลาย ๆ ชิ้น เป็นการฝึกทักษะในการปฏิบัติการอ่านคำ ฝึกการประสมคำอย่างช้า ๆ ใช้เวลาในการฝึกอ่านแล้วทำแบบฝึกทักษะในใบงานช้า ๆ

ขั้นที่ 5 E (Evaluation) เป็นขั้นการตรวจสอบ ประเมินผลจากการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน ว่าเด็กสามารถอ่านคำได้ถูกต้องหรือไม่ มีความเข้าใจความหมายของคำที่อ่านมากน้อยเพียงใด ทดสอบโดยการการทำแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

ขั้นที่ 6 R (Reward) เมื่อนักเรียนอ่านคำศัพท์พื้นฐานได้ถูกต้อง ครูให้รางวัลที่เป็น เบี้ยจรรยา ได้แก่ รูปดาว รูปหัวใจ รูปการ์ตูน เป็นต้น โดยมีเกณฑ์กำหนดไว้ว่า ถ้านักเรียน ได้รับเบี้ยจรรยา จำนวน 10 รูป สามารถนำมาแลกสิ่งให้นักเรียนต้องการ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด หรือ การเล่นเกมฟุตบอล การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เป็นเวลา 20 นาที ต่อครั้ง

4. ความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน หมายถึง การอ่านออกเสียงคำและเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์พื้นฐานที่กำหนดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 25 คำ ได้แก่ ขา ปาก

หู ตา มือ น่อง แม่ พ่อ ย่า พี่ ลาว วัว ไก่ เสือ ช้าง ลำไย มะม่วง ละครด มะไฟ ส้มโอ แก้ว
จาม ตะปู เรือใบ แก้วอี วัดได้จากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนาความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของ
นักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้ STEPER Model ที่สร้างขึ้นตามหลักการและ
ทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 S (See)

เป็นขั้นให้ผู้เรียนใช้สายตาในการดูสื่อการอ่านคำเพื่อสังเกตรูปลักษณ์ของพยัญชนะและ
สระที่ประกอบขึ้นเป็นคำเป็นการรับรู้คำที่จะอ่านจากสื่อ ดูสื่อประกอบ การสอนคำศัพท์พื้นฐาน
ที่ผลิตขึ้น 25 คำโดยใช้หลักการรับรู้ทางสายตาหรือจากการมองเห็นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี
การเชื่อมโยงของ ธอร์นไคค์ ในกฎแห่งความพ ร้อม และสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทาง
สติปัญญาของเพียเจต์ และ บรุนเนอร์ รวมทั้ง ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย

ขั้นที่ 2 T (Touch)

เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สัมผัสจับต้องสื่อการสอนต่างๆที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อ
สร้างความคุ้นเคยใกล้ชิดมากขึ้น โดยใช้หลักการรับรู้ทางสายตา การสัมผัส การเสริมแรง และ
ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา
ของเพียเจต์ และบรุนเนอร์ การเสริมแรง ของสกินเนอร์รวมทั้ง ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย

ขั้นที่ 3 E (Explain)

ครูอธิบายให้นักเรียนฟังหรือสาธิตให้นักเรียนดูว่า สื่อประกอบการสอนการอ่านคำศัพท์
พื้นฐานแต่ละขั้นมีวิธีการเล่นอย่างไร โดยใช้หลักการเรียนรู้การรับรู้ทางสายตา ทฤษฎีการเชื่อมโยง
ของธอร์นไคค์ ทฤษฎีพัฒนาการและกระบวนการทางสติปัญญาของเพียเจต์ และมีทฤษฎี
พัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ นอกจากนั้นก็จะใช้ทฤษฎี ของกานเยและการเสริมแรง
ของสกินเนอร์

ขั้นที่ 4 P (Practice)

ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอ่านคำศัพท์พื้นฐาน โดยใช้สื่อประกอบการฝึกทักษะในการปฏิบัติ
โดยอาศัยทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ ในกฎแห่งการฝึกหัดและกฎแห่งผล ทฤษฎีพัฒนา

การทางสติปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีพัฒนาการ ทางสติปัญญาของ บรุนเนอร์ และ ทฤษฎี ของกานเย หลักการรับรู้ทางสายตา การสัมผัส และการเสริมแรง

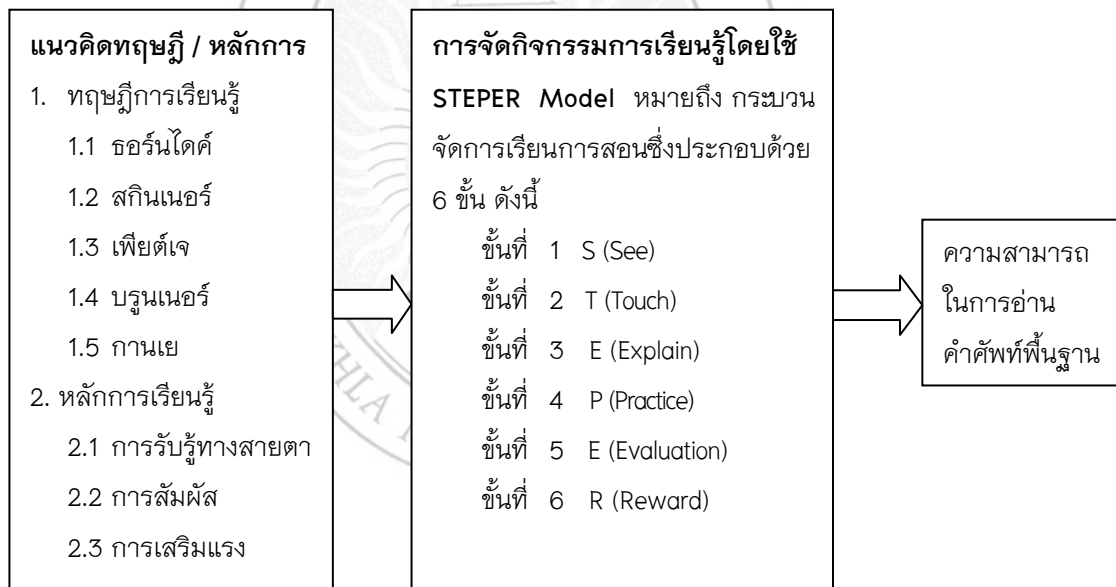
ขั้นที่ 5 E (Evaluation)

เป็นการตรวจสอบ ประเมินผลจากการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน โดยใช้ทฤษฎี ของกานเย การเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ และ การเสริมแรง ของสกินเนอร์

ขั้นที่ 6 R (Reward)

ครูให้รางวัล เมื่อนักเรียนอ่านคำศัพท์พื้นฐานที่กำหนดได้ โดยอาศัยทฤษฎีการเชื่อมโยง ของธอร์นไคด์ ในกฎแห่งการฝึกหัด กฎแห่งผล รวมทั้งการเรียนรู้ แบบวางเงื่อนไข ของสกินเนอร์ และสอดคล้องกับทฤษฎีของกานเย รวมทั้ง หลักการรับรู้ การสัมผัส และการเสริมแรง

จากหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงได้ผนวกเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน ได้ดีขึ้น
2. ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบ STEPER Model ไปปรับใช้ในการพัฒนาความสามารถ การอ่านคำและการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ต่อไป